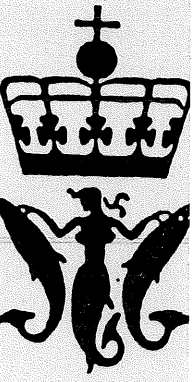

ÅRSMELDING 1990

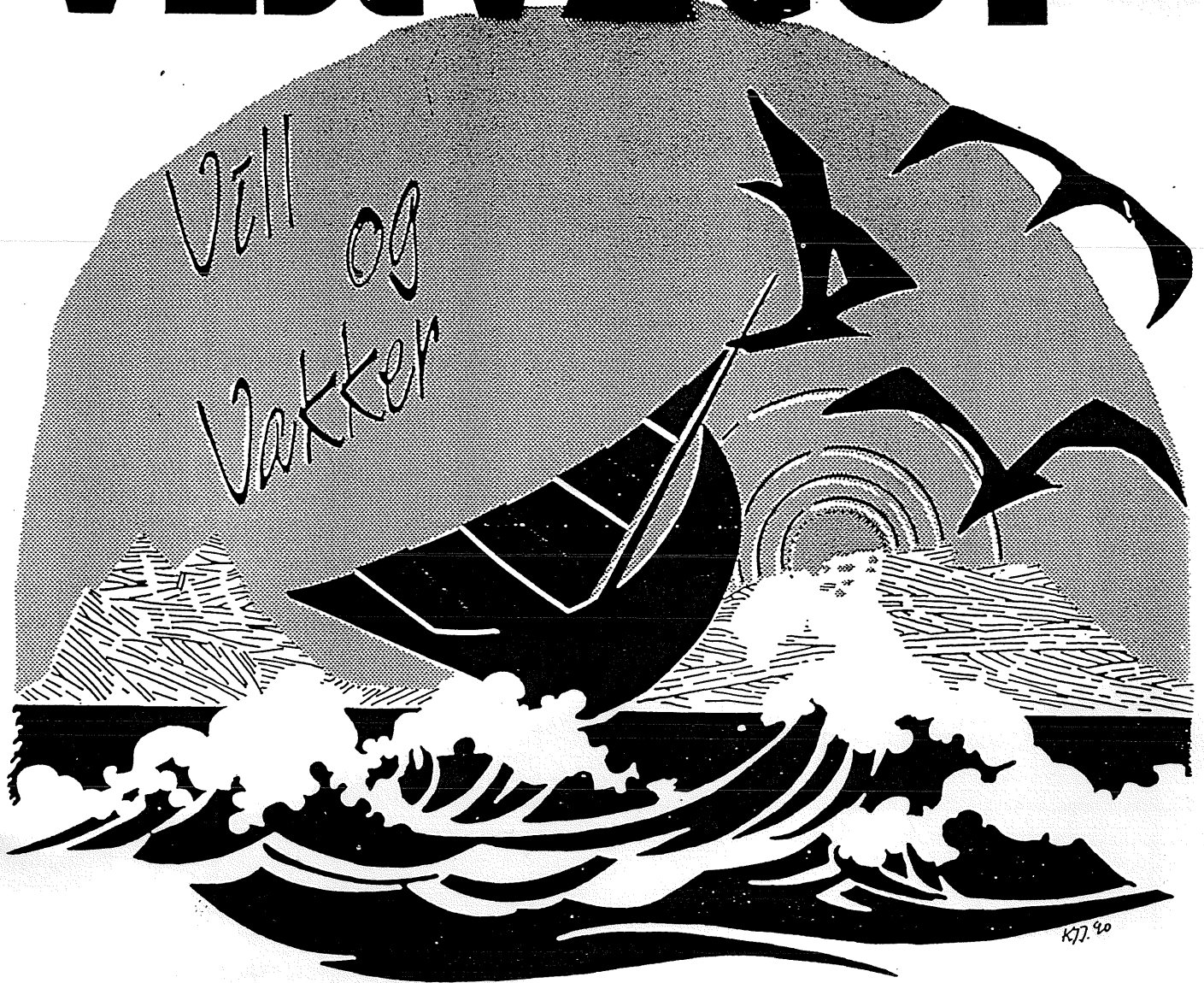
FISKERIDIREKTORATET
BIBLIOTEKET

FISKERIRETTLEDEREN

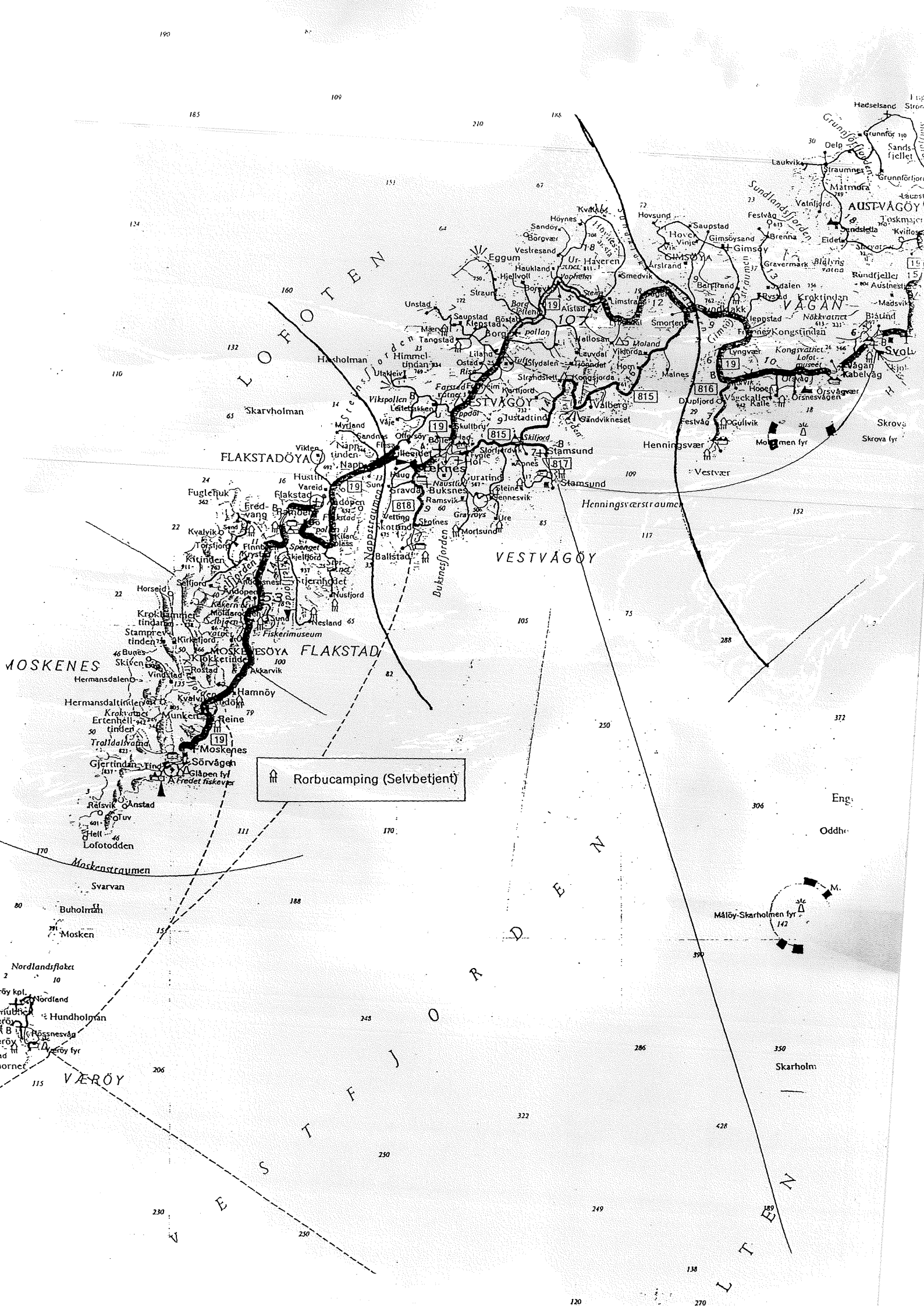
14 AUG. 1991

VESTVÅGØY

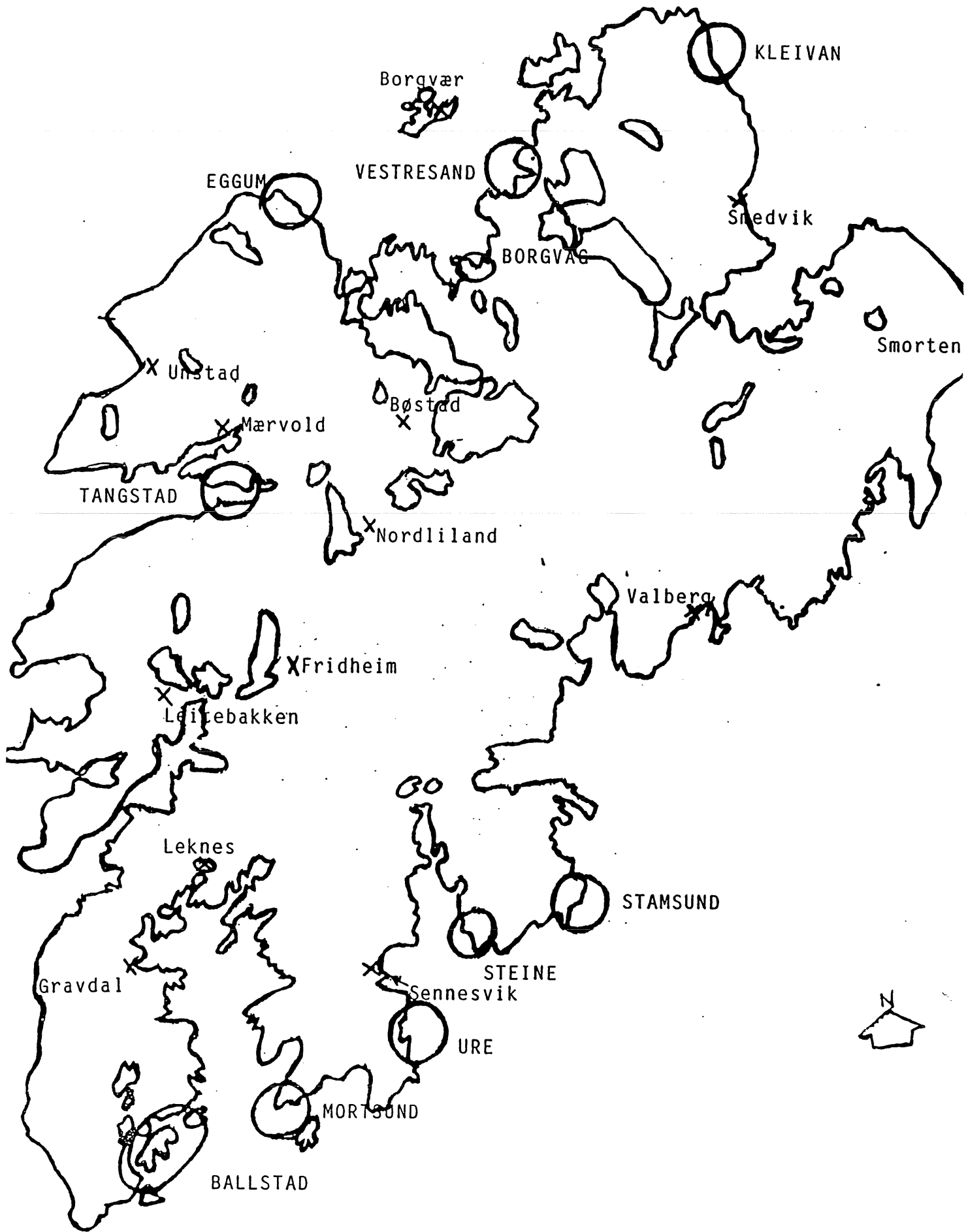

LOFOTEN

3549/b 1871

Rorbucamping (Selvbetjent)

Borgvær

KLEIVAN

VESTRESAND

EGGUM

BORGVÅG

Smedvik

Smorten

X Unstad

X Mærvold

Bøstad
X

TANGSTAD

X Nordliland

Valberg

X Fridheim

X Leifebakken

Leknes

Gravdal

STAMSUND

STEINE

X Sennesvik

URE

MORTSUND

BALLSTAD

INNHOILDSFORTEGNELSE

	side
1. KORT OM VESTVAGØY	2
2. SAMMENDRAG	3
3. SYSSELSETTING	4
3.1. Fiskermanntallet	4
3.2. Sysselsetting i foredlingsleddet	6
3.3. Sysselsetting i oppdrettsnæringen	7
3.4. Avledende virksomhet	7
3.5. Utviklingstrekk	8
4. FISKEFLÅTEN	10
4.1. Merkerregisteret	10
4.2. Utviklingstrekk	11
4.3. Flåtens beskjeftigelse/fiskeriaktivitet	12
4.4. Konesjoner i fiske i 1990	12
5. FISKEINDUSTRIEN/FOREDLINGSLEDDET	13
5.1. Fiskebedrifter	13
6. RASTOFFSITUASJONEN/ILANDFØRT KVANTUM	14
6.1. Fiskeslag	14
7. HAVBRUKSNÆRINGEN	15
7.1. Produksjon av laks	15
7.2. Konesjoner /tillatelser	15
8. ANNEN VIRKSOMHET	16
8.1. Prosjekter	16
8.2. Krisehåndtering	16
8.3. Kystoppsyn	16
8.4. Samarbeidstiltak	17
8.5. Fiskeriutdanning	17

1. KORT OM VESTVÅGØY

Vestvågøy kommune ligger midt i Lofoten og med sine 10.570 innbyggere er det den 5. største i Nordland fylke og den største i Lofoten og Vesterålen, den er Nordlands største landbruks- og fiskerikommune. Godt over halvparten av innbyggerne bor langs hovedveien Fygle-Leknes-Gravdal-Ballstad.

Kommunen er et Norge i miniatyr, for det meste omkranset av stupbratte fjell som går rett i sjøen, innenfor er det flate bygder og fjorder med holmer og skjær.

Steder med mottaksanlegg for fisk er: Ballstad, Stamsund, Steine, Ure, Mortsund, Tangstad, Eggum, Vestresand og Kleivan. Ballstad og Stamsund har filétanlegg.

Leknes er kommunens administrasjonssted med flyplass (25. min. fra Bodø), et meget godt utbygd skoletilbud for videregående og bl.a. Telesenter.

Regionsykehuset for Lofoten ligger på Gravdal, her er også Nordland Fiskerifagskole som også har et godt utbygd skoletilbud på flere plan, samt telematikkstudio. Skolen driver også sikkerhetsopplæring for fiskere.

På Ure ligger senteret for havbruksteknologi - Lofilab A/S.

Stamsund er knutepunktet for hurtigruta (snaut fire timer fra Bodø) og godstransport. Her har også landets største ferskfisktrålerflåte sin administrasjon.

Store deler av godstransporten skjer også over Gravdal og Leknes havn

forside: Knut J. Johansen
Teknisk etat, Vestvågøy

2 . SAMMENDRAG

Vestvågøy fiskerikontor har tilhold i 3. etasje i rådhuset på Leknes.

Kontoret har 3 faste stillinger som for tiden er bemannet slik:

Konstituert fiskerirettleder Knut Markussen
Konstituert førstesekretær Inger Ann Zakariassen
Kontorfullmektig Ann-Karin Pedersen ("Arbeid for trygd").

Kontoret har et godt samarbeid med andre offentlige organer i kommunen, noe vi vil jobbe for å beholde og gjøre enda bedre. Vi har også et meget godt samarbeid med Garantikassen for fiskere, Norges Fiskarlag og Fiskernes Gjensidige Trygdslag under deres årlige informasjonstur i Lofotsesongen (2 møtesteder i Vestvågøy), og ellers i året.

De senere år er det blitt mer og mer vanlig med kvoter og fiskestopp, og da er et godt samarbeid mellom etatene blitt et krav for å få tingene til å fungere best mulig.

3. SYSSELSETTING

3.1. FISKERMANNTALLET

Antall fiskere i Vestvågøy pr. 31.12.90, fordelt på poststeder.

Kretser	Blad A	Blad B	Gjennomsnittsalder	
			Blad A	Blad B
Ballstad	4	84	69,0	37,2
Fygle		32		43,7
Gravdal	8	103	65,6	39,1
Leknes	1	40	79,0	40,9
Vestresand	6	16	55,3	55,1
Bøstad	3	91	69,7	39,1
Smedvik	2	10	65,5	49,5
Mortsund	2	9	65,0	35,4
Sennesvik	4	22	66,5	43,9
Stamsund	5	72	64,0	40,0
Valberg	2	13	57,5	49,2
Totalt 1990	37	492	65,7	43,0
Totalt 1989	85	569	68,8	38,9

KOMMENTARER:

BLAD B

Antall manntallsførte fiskere på Blad B er gått drastisk ned i 1990, samtidig som gjennomsnittsalderen har økt. Det er ikke tvil om at årsaken til dette er en direkte følge av de strenge kvotereguleringene. Det er ikke mulig å ha ansvar for familie med de kvotene som er satt på torsk og hyse, samt så lav innblanding av torsk på andre fiskeslag som det er i dag. Trålerne har kort driftstid (små kvoter) og dette gjør at fartøyene ikke er i drift samtidig, dermed kan samme mannskapet være på flere båter.

BLAD A

Antall manntallsførte fiskere på Blad A er også gått mye ned. Årsaken til dette er at under hovedrulleringen av fiskermanntallet i oktober 1989 fattet Vestvågøy fiskerinemnd et vedtak hvor de forlangte dokumentasjon på inntekt av fiske på minst kr 10.000,-. Dette utfra den vanskelige situasjonen i fiskeriene, og det faktum at manntallsførte på Blad A har annen inntekt, i tillegg til at forskriftene krever en viss aktivitet i fiske. Vedtaket har vært overprøvd i Fiskeridirektoratet og fiskerinemnda har fått medhold.

3.2 SYSSELSETTING I FOREDLINGSLEDDET

Helårsansatte + sesongansatte

	Helårsansatte		Sesongansatte		Årsverk		Totalt
	kvinner	menn	kvinner	menn	kvinner	menn	
Ballstad	48	67	9	44	51	82	133
Stamsund	27	31	9	21	30	39	69
Steine		1		5		2 ^{1/2}	2 ^{1/2}
Ure		4	1	3	^{1/2}	5	5 ^{1/2}
Mortsund		5		10	1	8	9
Tangstad		1		10	^{1/2}	4	4 ^{1/2}
Vestresand		6	1	13	^{1/2}	11	11 ^{1/2}
Kleivan		1 ^{1/2}		2		3	3
Totalt 1990	75	117 ^{1/2}	20	108	83 ^{1/2}	154 ^{1/2}	238

Rolf Jentoft A/S på Ballstad har fiskemottak på Eggum, ansatte her er oppgitt under Ballstad.

Kommentarer:

Det har vær en liten økning i sysselsettingen i fiskeindustrien i 1990.

En stor del av arbeidsstokken på filètfabrikken er kvinner, i tillegg er mange kvinner i sesongarbeid ved omlegging av saltfisk og ved inntaking av tørrfisk.

Den totale arbeidsstyrken i Vestvågøy kommune er på 4.853 personer.

3.3 SYSSELSETTING I OPPDRETTSNØRINGEN

År	Heltidsansatte			Sesongansatte			Antall årsverk		
	Menn	Kvinner	Tot.	Menn	Kvinner	Tot.	Menn	Kvinner	Tot.
1989	16	2	18	10	30	40	21	17	38
1990	16	2	18	15	35	50	24	20	44

Kommentarer:

Antall sysselsatte har økt i 1990, dette på tross av at et anlegg gikk konkurs og et ble flyttet ut av kommunen. Men fremdeles sliter oppdrettsanleggene for å overleve.

3.4 AVLEDENDE VIRKSOMHET

3.4.1 Slipper og Mekaniske Verksted.

Steder	Ant. anlegg	Ant. ansatte	Årsverk
Ballstd	2	22	20
Mortsund	1	2	2
Haugen (Valberg)	1	1	1
Finstad (Stamsund)	1	3	3
Tils.	5	28	26

Kommentarer:

Lofoten Trålerrederi A/S i Stamsund driver i tillegg eget mekanisk verksted for sin flåte.

3.4.2 Annen fiskerirelatert virksomhet.

Navn	Sted	Ant.anlegg	Årsverk
Lofoten Fiskeredskap	Gravdal	1	5
Lofoten Fiskeriservice	Vestresand	1	1/2
Lofoten Båtbyggeri	Gravdal	1	1 1/2
Lofilab A/S	Leknes	1	4 1/2
Flåteservice	Ballstad	1	1
Kemers Norske	Gravdal	1	2
Elektro Verksted/forr.	Ballstad/Leknes	3	10
Annet	Leknes		3
Totalt *)			27 1/2

*) Disse tallene kan være varierende, men er retningsvisende.

Kommentarer:

Under Lofotesongen driver Norges Fiskarlag velferdsstasjon i Stamsund og på Ballstad.

3.5. Utviklingstrekk

Garantilott

	Antall fartøy	Antall mann	Utbetalt G-lott i kr
1. pr. 1989	69	137	1.799.182
1. pr. 1990	17	19	204.167
2. pr. 1989	44	79	847.234
2. pr. 1990	58	77	931.903
3. pr. 1989	81	152	2.013.015
3. pr. 1990	61	103	1.158.534

Arbeidsledighetstrygd

	Antall fartøy	Antall menn	Utbetalt A-trygd i kr
1989	127	388	6.971.184
1990	94	296	6.889.689

	1989	1990
Utbetaling G-lott	4.659.431	2.294.604
Utbetaling A-trygd	6.971.184	6.889.689
Totalt til Vestvågøy	11.630.615	9.184.293

Kommentarer

Årsaken til at utbetalingen av garantilott i 1989 var større enn i 1990 er at det nesten ikke var torsk på kysten under Lofotfisket, og den mindre flåten kan ikke gå på Røstbanken. Når det gjelder høsten er dette for mange tiden for sildefiske, i 1989 var det vanskelige forhold, og mange fikk store oljeutgifter på leting, men ingen fangst.

4. FISKEFLÅTEN

4.1. MERKEREJSTERET.

Lengde i m	Antall fartøyer			
	Status pr. 1.1.1990	Avgang	Tilgang	Status pr. 31.12.1990
0,0-4,9	26	16	-	10
5,0-9,9	221	82	16	155
10,0-14,9	59	5	2	56
15,0-19,9	33	4	2	31
20,0-29,9	8	1	-	7
Over 30 m	10	2	-	8
Totalt	357	110	20	267

Lengde i m	Byggeår						Gj. alder
	1930 - 39	1940 - 49	1950 - 59	1960 - 69	1970 - 79	Etter 1980	
0,0-4,9				5	3	2	17,64
5,0-9,9	2	7	9	26	60	60	16,81
10,0-14,9	5	5	4	3	25	13	19,76
15,0-19,9	2	3	6	4	14	1	26,03
20,0-29,9			1	2	2	2	19,57
over 30 m				2	6		17,87
Totalt	9	15	20	42	110	71	19,61

Kommentarer:

I 1990 ble det utført en kjempekontroll på fartøyer. Det viste seg at en stor del av flåten under 7-8 m ikke ble benyttet til aktivt fiske. Dette gjelder fartøyer som er så små at det ikke er mulig å drive et effektivt og rasjonelt fiske på dem, men der eierne er fiskermanntallsført og mannskap på større fartøyer. Disse fartøyene ble følgelig slettet av merkeregistert i Vestvågøy.

4.2. UTVIKLINGSTREKK.

Trålerne hadde i 1990 en gjennomsnittlig driftstid på ca. 20 uker. Dette resulterer ikke bare i økt arbeidsledighet, men trålermannskapet får også store problemer med fiskermanntallet og fiskerifradraget.

Gjennomsnittlig driftstid på de øvrige fartøyene over 13 m er ca. 35 uker. De fleste av disse fartøyene tilhører den flåten som går på Finnmarka for hysefiske på sommeren. Tidligere gikk denne flåten også på vårtorske- og høsttorskefiske (på Finnmarka). Dette ble det stopp i f.o.m. 1990 p.g.a. kvotene. Disse har derfor fått redusert sin driftstid med gjennomsnittlig 15 uker.

Det har ført til en uheldig utvikling at maksimalkvoten på torsk ble satt så høy for 1991. Dette ante mange ved slutten av 1990, og vi fikk da en oppgang i registrering av småbåter. Det er mye som tyder på at kvoten blir tatt på større fartøyer, og overført til småbåter. 16 fotinger på Lofothavet om vinteren er lite realistisk.

Maksimalkvotens størrelse i 1991 har ført til stor pågang av registreringer, men dette skal vi komme tilbake til i årsmeldingen for 1991.

4.3 FLÅTENS BESKJEFTIGELSE/FISKERIAKTIVITET

Den mindre flåten (under 13 m) driver i hovedsak kombinertline og juksafiske.

Fartøyer over 13 m:

- 8 ferskfisketrålere
- 20 linefartøyer
- 6 garnfartøyer
- 4 snurrevadfartøyer, disse har også sildenot og liner
- 4 fartøyer driver kombinasjon av reketrål/liner/snurrevad/garn
- 8 fartøyer driver kombinasjon av garn/liner.

Etter kvoteregluleringene på torsk har disse også gått over til juksa. Det vil i praksis si at 1 mann kan være alene på et fartøy på 50 f. Sikkerhet er iferd med å bli et ukjent begrep.

4.4. KONSESJONER I FISKE I 1990

Kvalfangst	5	(for tiden hvilende)
Reketrål	2	(konsesjonen følger fartøyet, et er konkurs og banken er ny eier)
Torsketrål	8	
Lodde-trål	1	
Seinot	1	
Selfangst	1	(fartøyet er konkurs)
Laks/drivgarn	20	(for tiden hvilende)
Torskekvoter	129	

Kommentarer:

Stopp i kvalfangsten og laksefiske har igjen gitt større belastning på torsk- og hysefisket.

5. FISKEINDUSTRIEN / FOREDLINGSLEDDE

5.1. FISKEBEDRIFTER

Sted	Ant. anl.	Fryseri- filètanl.	Konv. f.bruk	Reke- fabr.	Tran- damp.	Fiske- matf.	Mot- takss.	Line- egns.
Ballstad	8	1	7	-	1	-	-	7
Tangstad	1	-	1	1	-	-	-	1
Eggum	1	-	-	-	-	-	1	-
Vestresand	2	-	2	-	-	-	-	-
Kleivan	1	1	-	-	-	-	1	-
Stamsund	3	1	2	-	-	1	-	-
Steine	2	-	2	-	-	-	-	1
Ure	2	-	2	-	-	-	-	1
Mortsund	2	-	2	-	1	-	-	-
Totalt	22	3	18	1	1	1	2	10

Kommentarer:

Foredlingsanleggene er sterkt redusert. Sammenlignet med 1985/90 er tallet 31/22. Reduksjonen skyldes i hovedsak frivillig nedleggelse, noen med kondemneringstilskudd.

6. RÅSTOFFSITUASJONEN / I LANDFØRT KVANTUM

6.1. FISKESLAG

Ilandbrakt kvantum i tonn:

År	Torsk	Sei	Hyse	Lange/ brosme	Flat- fisk	Rogn- kjeks	Sild	Annet	Totalt	Verdi i 1000 kr
1989	6946	808	1182	430	6	271	1144	1661	12448	67.229
1990	6833	680	550	258	10	61	287	287	8966	67.139

Når det gjelder anvendelsen har det ikke vært mulig å skaffe disse tallene. Men utfra tidligere år vet vi at ca. 40 % går til salting, ca. 30 % til frysing, ca. 20 % til henging og ca. 10 % til fersk anvendelse.

Kommentarer:

1990 var første året med strenge reguleringer av torsk, dette gjorde ikke de store utslag på torskefisket, men fikk katastrofale følger for fiske etter hyse, brosme og annen bunnfisk da innblandingen av torsk ble for stor.

I Vestvågøy har interessen fra fiskebruk for mottak av sild vært liten i 1990, derfor ble størsteparten levert i Vågan.

Det er heller ingen stor interesse for mottak av sei i kommunen.

7. HAVBRUKSNÆRINGEN

7.1. Produksjon av laks (rund vekt):

År	Rund vekt i kg	verdi i kr
1989	807.165	27.073.792
1990	982.135	30.731.395

7.2. Konsesjoner/tillatelser

- 3 matfiskkonsesjoner på laks/ørret
- 2 matfiskkonsesjoner på torsk
- 1 klekkeri/settefisk - Settefisk/laks
- 3 skjellstrek

Kommentarer:

Alle 3 matfiskanleggene ligger på innersiden av Vestvågøy, mellom Ballstad og Ure.

I 1989 hadde kommunen 5 laks/ørret konsesjoner, men i løpet av 1990 ble et anlegg slått konkurs, mens et fikk tillatelse til å flytte ut av kommunen. Dette til tross, så har produksjonen økt fra 1989 til 1990. Men de anleggene som er igjen sliter hardt.

1 torskeoppdrett er i drift (polloppdrett). Det andre er ikke kommet igang.

Klekkeriet/settefiskanlegget er i drift.

Alle skjellanlegg er i drift, men det har ikke vært noen vesentlig omsetning til nå.

Flere konsesjoner på torsk og skjell er gitt, men er ikke kommet i drift innen 2-årsfristen slik at de nå er inndratt.

8 . ANNEN VIRKSOMHET

8.1. Prosjekter

3 fartøyer fikk kommunal støtte til turistføring, for om mulig å hjelpe på økonomien, disse fikk også midler fra Kystutviklingsfondet i Nordland. Dette fondet bevilget også midler til kompetansesenter ved Nordland Fiskerifagskole, samt til minibarnehage på Ballstad.

PO LOVE (Prosjektorganisasjon Lofoten og Vesterålen) tok initiativet til bedriftsinternt opplæringsprogram. 3 av de største fiskebedriftene i Vestvågøy deltar i dette prosjektet som er utarbeidet av Statens Yrkespedagogiske Høyskole. Bedriften får tilskudd pr. deltaker under opplæringsperioden som kan gå over flere år. Det er også mulig å ta fagbrev under opplæringen. Det vil ta for lang tid å gå nærmere inn på prosjektet her, men det kan nevnes at ved de bedrifter (Vesterålen, Troms og Finnmark) hvor dette har vært igang over en tid er det positive resultater som f.eks. - slutt på reklamasjon på produktet, nedgang i avskjær på fileten, bedre arbeidsmiljø, mer innholdsrikt arbeid, og stor nedgang i sykefraværet -.

Vestvågøy kommune engasjerte sommeren 1990 en DH-student, Sigvald Rist, for bl.a. å få fortgang i utarbeidelsen av kystsonenplanen. Vårt kontor hadde et godt samarbeid med han, og resultatet ser ut til å være svært tilfredsstillende.

8.2. Krisehåndtering

Regjeringen bevilget i 1990 en såkalt "Kystpakke" for å avhjelpe krisen. I den forbindelse kan det nevnes at det i Vestvågøy var 34 søkere med tilsammen en gjeldsbelastning på 32 millioner kroner. Det ble bevilget i underkant av 4 millioner til rentedekning/gjeldssanering/refinansiering til vår kommune

8.3. Kystoppsyn

I 1990 ble jobben som utvalgsformann for Lofotoppsynet tillagt fiskerirettlederen i Vestvågøy. Jobben ga oss utvilsomt mer innsikt i Lofotfisket, men betydde samtidig mer kveldsarbeid på kontoret.

8.4. Samarbeidstiltak

Som undergruppe i Prosjektorganisasjon Lofoten og Vesterålen (PO LOVE) ble "Liv laga i Lofoten" dannet. Da kystkrisen meldte seg for fullt ble det fra "Liv laga i Lofoten" tatt initiativet til "Når inntekten svikter" (NIS). Dette er en gruppe som består av sosialkontoret, trygdekontoret, arbeidskontoret og fiskerikontoret i de forskjellige Lofotkommunene, samt representanter fra PO LOVE, i Vestvågøy har vi hatt et meget god samarbeid. Vi har sammen vært rundt i kommunen å informert/svart på spørsmål om de forskjellige ordninger, samtidig som vi har tatt imot signaler fra lokalt hold.

8.5. Fiskeriutdanning

Nordland Fiskerifagskole på Gravdal har følgende tilbud:

- Grunnkurs Fiske og fangst
- Grunnkurs Kystnæring
- Grunnkurs Kokk
- Grunnkurs Næringsmiddel
- Grunnkurs Mekaniske fag
- Grunnkurs Helse og miljø
- VK 1 Kokk
- VK 1 Akvakultur
- VK 1 Havbruksmekaniker (finansiert av Arbeidsformidlingen)
- VK 2 Fiskeskipper
- VK 2 Akvakultur
- VK 3 Skipper
- 2-årig teknisk fagskole, næringsmiddel

8370 Leknes den 5. juli 1990

Arnt Markussen
Arnt Markussen

Inger Ann Zakariassen
Inger Ann Zakariassen